

Tlačová správa

Luxemburg 3. apríla 2019

Mechanizmus EÚ zabezpečuje potravinovú pomoc pre najodkázanejšie osoby, jeho vplyv na sociálne začlenenie však treba ešte preukázať, konštatujú audítori.

Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (FEAD) prispieva k postupom členských štátov pri zmiernovaní chudoby. Stále sa však z neho financuje hlavne potravinová pomoc a fond nie je vždy zameraný na najextrémnejšie formy chudoby. Audítori EÚ zdôrazňujú, že ešte treba preukázať, že plní funkciu mosta k sociálnemu začleneniu.

S financovaním z prostriedkov EÚ vo výške 3,8 mld. EUR na obdobie 2014 – 2020 má byť fond FEAD viac než mechanizmom na poskytovanie potravinovej pomoci. Má ponúkať aj materiálnu pomoc v kombinácii so špeciálne prispôbenými opatreniami sociálneho zabezpečenia. Audítori posudzovali, či bola koncepcia fondu FEAD účinná na to, aby pomohla najodkázanejším osobám v EÚ vymaniť sa z chudoby a podporila ich sociálne začleňovanie. Preskúmali programy v Belgicku, Českej republike, Nemecku, Španielsku, vo Francúzsku, v Taliansku, Poľsku, Rumunsku a na Slovensku.

Hoci má fond FEAD jasný cieľ týkajúci sa sociálneho začlenenia, audítori upozorňujú, že stále ostáva predovšetkým mechanizmom potravinovej pomoci, pričom 80 % jeho rozpočtu je vyčlenených práve na túto podporu. Zainteresované strany, ktoré sa venujú najodkázanejším osobám, si však fond FEAD napriek tomu cenia a aj audítori ho považujú za významný nástroj na poskytovanie potravinovej a materiálnej pomoci.

Audítori opisujú možnosti, ktoré FEAD poskytuje členským štátom na priamu podporu sociálneho začlenenia. Avšak len štyri členské štáty si vybrali programy zamerané na opatrenia sociálneho začlenenia, ktoré predstavujú iba 2,5 % financií z fondu. Úspešnosť týchto opatrení sa navyše

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

Damijan Fišer – tlačový tajomník

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

@EUAuditors

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

nesleduje, pretože nie sú k dispozícii kvantitatívne údaje. Audítori tak dospeli k záveru, že podiel fondu na znižovaní chudoby zatiaľ nebol preukázaný.

„Napriek celkovému blahobytu v Európe je každý štvrtý človek v EÚ ohrozený chudobou a sociálnym vyčlenením,“ uviedol George Pufan, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu. „Fond FEAD je vítaným nástrojom politiky na riešenie tejto neprijateľnej situácie. No na to, aby bol skutočne účinný a zabezpečoval pridanú hodnotu, musí byť jasne zameraný na osoby v najväčšej núdzi a na najextrémnejšie formy chudoby.“

Zameranie pomoci je zásadne dôležité, a to o to viac, že rozpočtové zdroje sú obmedzené. Zvyšuje vplyv pomoci a uľahčuje monitorovanie. Nie vždy sa však stanovujú čiastkové ciele a polovica členských štátov, ktoré sme posudzovali, nezamerala pomoc na žiadnu konkrétnu zraniteľnú skupinu alebo druh chudoby. Audítori upozorňujú, že toto všetko môže vyústiť do rozptýlenia financovania.

Na obdobie 2021 – 2027 Európska komisia navrhla začleniť fond FEAD do nového Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+). Vzhľadom na to audítori Komisii a členským štátom odporúčajú:

- lepšie zamerať základnú potravinovú a materiálnu pomoc na osoby v najväčšej núdzi,
- vyčleniť pre príjemcov základnej materiálnej pomoci financie určené na opatrenia sociálneho začlenenia,
- zlepšiť hodnotenie sociálneho začlenenia konečných príjemcov.

Poznámky pre redaktorov

Boj proti chudobe je kľúčovým politickým prvkom stratégie Európa 2020: stanovuje cieľ „znižiť počet ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením aspoň o 20 miliónov“, a to do roku 2020 v porovnaní s rokom 2008. V roku 2017 bolo chudobou alebo sociálnym vylúčením stále ohrozených 113 miliónov ľudí, čo je 22,5 % obyvateľstva EÚ. V roku 2008, keď EÚ stanovila svoj hlavný cieľ, bolo ohrozených 116 miliónov ľudí. Najviac ohrozené sú špecifické skupiny, ako sú deti a staršie osoby.

Mechanizmy EÚ na podporu najodkázanejších osôb existujú od 80. rokov 20. storočia. Prvým takýmto mechanizmom bol Program distribúcie potravín pre najodkázanejšie osoby (MDP). Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (FEAD) bol zriadený v roku 2014. Komisia doň vyčlenila 3,8 mld. EUR a členské štáty poskytli ďalšie príspevky, takže celková suma na obdobie 2014 – 2020 dosiahla 4,5 mld. EUR. Cieľom fondu FEAD je zmierniť extrémne formy chudoby s najväčším vplyvom na sociálne vylúčenie, ako sú bezdomovectvo, chudoba detí a potravinová deprivácia.

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, subjektom z oblasti priemyslu a zástupcom občianskej spoločnosti. Veľká väčšina odporúčaní, ktoré v našich správach predkladáme, sa zavádza do praxe. Táto vysoká miera prijatia našich odporúčaní vyzdvihuje prínos našej práce pre občanov EÚ.

Osobitná správa č. 5/2019: „FEAD – Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby: cenná podpora, ale jej podiel na znižovaní chudoby nie je zatiaľ stanovený“ je k dispozícii v 23 jazykoch EÚ na webovom sídle EDA (eca.europa.eu).